

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/23/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6724201661
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočičková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6724201661.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Kočičkovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. XXXX/XX, XXX XX E., v konaní právne zastúpeného: Advokátska kancelária Bugri s. r. o., so sídlom Námestie SNP 14/23, 960 01 Zvolen, IČO: 56 434 995, konajúca prostredníctvom advokáta a konateľa Mgr. Ivana Bugriho, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, 812 72 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 00 151 866, o zaplatenie 4.975,68 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 15C/24/2024-260 zo dňa 15. októbra 2024, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.975,68 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). O trovách konania okresný súd rozhodol tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, ktoré je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdu o výške trov konania (výrok II.).

1.1 V odôvodnení predmetného rozsudku okresný súd uviedol, že žalobou podanou voči žalovanému žalobca žiadal zaviazat' žalovaného k povinnosti zaplatiť mu 4.975,68 Eur titulom náhrady škody vzniknutej žalobcovi voči členskému štátu Európskej únie, a to konkrétne voči Slovenskej republike, ktorá škoda vznikla žalobcovi porušením úijného práva vyplývajúceho zo Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo dňa 04.11.2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej aj ako „Smernica 2003/88/ES“ alebo „Smernica“) na 48-hodinový týždenný pracovný čas „z dôvodu nesprávne implementovanej, resp. neimplementovanej Smernice do právneho poriadku Slovenskej republiky“. Konštatoval, že pri absencii vnútroštátnej právnej úpravy nároku na náhradu škody vzniknutej jednotlivcovi z porušenia práva Únie, žalobca žiadal posudzovať nárok na náhradu škody analogicky podľa tých ustanovení právneho poriadku, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom najbližšie. Týmito ustanoveniami sú ustanovenia upravujúce nemajetkovú ujmu v § 11 - § 13 Občianskeho zákonníka. Žalobca pôsobí ako príslušník Hasičského a záchranného zboru, pričom vykonáva štátnu službu v služobnom pomere v zmysle ustanovení zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbere (ďalej len „zákon č. 315/2001 Z. z.“ alebo „Zákon o hasičskom a záchrannom zbere“). Štátnu službu vykonáva v služobnej hodnosti podpráporčík vo funkcii hasič - záchranár, v čate A na hasičskej stanici v meste Zvolen, ktorá patrí do územného obvodu okresného riaditeľstva Hasičského

a záchranného zboru vo Zvolene. Do štátnej služby v Hasičskom a záchrannom zbere bol žalobca prijatý dňom 01.12.2006; prácu zásahového hasiča ku dňu podania žaloby vykonáva viac než 7 rokov. K nároku uplatňovanému v konaní žalobca uviedol, že služobný (pracovný) čas príslušníka Hasičského a záchranného zboru je rozvrhnutý nerovnomerne, a to tým spôsobom, že pracovná zmena sa skladá z výkonu služby, po ktorom nasleduje služobná pohotovosť na pracovisku. Jedna pracovná (služobná) zmena hasiča sa skladá z výkonu služby a určenej služobnej pohotovosti. Do konca roka 2021 boli pracovné zmeny rozvrhnuté na 17 hodín výkonu služby a 7 hodín určenej služobnej pohotovosti, s účinnosťou od 01.01.2022 sú pracovné zmeny rozvrhnuté na 16 hodín výkonu služby a 8 hodín služobnej pohotovosti. Celkovo v rámci jednej pracovnej zmeny strávi žalobca ako hasič na pracovisku sústavne minimálne 24 hodín. Obe služobné pohotovosti, či už určená služobná pohotovosť podľa § 92 ods. 1 Zákona o Hasičskom a záchrannom zbere, rovnako ako nariadená služobná pohotovosť podľa § 92 ods. 2 Zákona o Hasičskom a záchrannom zbere sa nezapočítavajú do pracovného času a výkon týchto služobných pohotovostí nie je rozlíšený ani na výplatnej páske za príslušný kalendárny mesiac, kde je uvedený len súhrnný počet odpracovaných hodín služobnej pohotovosti. Určené služobné pohotovosti vykonáva žalobca počas nočných hodín. Do konca roka 2021 boli služobné pohotovosti vykonávané v čase od 22.30 hod. do 05.30 hod., od začiatku roku 2022 sú služobné pohotovosti vykonávané v čase od 22.00 hod. do 06.00 hod. V prípade, ak je počas služobnej pohotovosti vyhlásený poplach a ako hasič je vyslaný na zásah, mení sa služobná pohotovosť na prácu nadčas. V hasičskej stanici je výkon služby rozčlenený medzi tri hasičské zmeny – čata A, B, C, pričom pracovný čas hasiča je rozvrhnutý tak, že každý tretí deň odslúži každá zmena minimálne 24 hodín a následne má mať 2 dni voľna. Ide o nerovnomerné rozvrhnutie služobného času, ktorého časť pripadá na určenú služobnú pohotovosť (§ 86 ods. 2 v spojení s § 92 ods. 1 Zákona o Hasičskom a záchrannom zbere). Vzhľadom na takéto rozvrhnutie služobného času, každá hasičská zmena mesačne odslúži aspoň 10 pracovných zmien, pričom v niektorých mesiacoch je to až 11 pracovných zmien. V niektorých týždňoch hasiči odslúžia 2 zmeny týždenne, čo je 48 hodín, v niektorých aj 3 zmeny týždenne, čo je 72 hodín, a to v závislosti od toho, na ktoré dni im pripadnú dni služobných zmien v týždni. Pri takto stanovenom rozvrhu služobného času má stráviť hasič v službe minimálne 240 hodín (10 zmien za mesiac) až 244 hodín (pri 11 zmenách za mesiac). Do tohto rozsahu pritom nie sú zahrnuté hodiny nadčasov, keďže častokrát sa stane, že pred koncom služby je vyhlásený poplach a je potrebné ísť vykonať výjazd k požiaru, ktorého hasenie trvá napr. 5 hodín, potom hasič strávi v práci v rámci jednej zmeny aj 27 hodín nepretržite. Vzhľadom k tomu je služobný čas hasiča rozdelený tak, že každý hasič zmenovej služby má za rok pri naplánovanej 24-hodinovej službe na každý tretí deň odpracovať 121,67 zmenových služieb, ročne to teda priemerne vychádza 2920 odpracovaných hodín.

1.2 „S poukazom na uvedené rozvrhnutie služobného času, ktorého súčasťou je určená služobná pohotovosť vykonávaná v mieste výkonu služby, žalobca v žalovanom období, t. j. od apríla 2021 do februára 2024 vykonal len v rámci samotnej určenej služobnej pohotovosti (§ 92 ods. 1 Zákona o Hasičskom a záchrannom zbere) priamo nadväzujúcej na výkon zmenovej služby v období apríl 2021 až december 2021 - 434,15 hodín; v období od januára 2022 do decembra 2022 - 633,72 hodín; v období od januára 2023 do decembra 2023 - 573,91 hodín a v období od januára 2024 do februára 2024 (vrátane) 133,57 hodín. Za žalované obdobie žalobca celkom odpracoval 2098,35 hodín služobnej pohotovosti, z toho 1775,35 hodín určenej plus 323 hodín nariadenej služobnej pohotovosti, pričom žiadna z týchto odpracovaných hodín služobnej pohotovosti mu nebola započítaná do pracovného času. Priemerný týždenný pracovný čas počas celého žalovaného obdobia od apríla 2021 do februára 2024 dosiahol najmenej 53,04 hodín týždenne. Počas všetkých hodín, ktoré žalobca odslúži v rámci služobnej pohotovosti, sa žalobca ako hasič musí zdržiavať na pracovisku, nesmie sa vzdialiť, musí byť počas celej doby služby v služobnej pohotovosti, pripravený na vykonanie zásahu. Ak je vyhlásený výjazd, vykonáva sa do minúty od nahlásenia, pričom v tomto čase musí hasičské vozidlo vyraziť z hasičskej stanice na výjazd. Počas celej pohotovosti musí byť oblečený v služobnej rovnošate a musí byť fyzicky aj psychicky pripravený okamžite vykonať výjazd na miesto určenia, tzn. že aj napriek tomu, že časť služobnej pohotovosti tvorí tzv. neaktívna časť, počas ktorej hasiči čakajú na vyhlásenie výjazdu, tento časový úsek je žalobca povinný tráviť na pracovisku, nesmie sa z neho vzdialiť, musí byť okamžite pripravený poskytnúť svoje služby a vykonať služobný zákrok. Aj napriek uvedeným skutočnostiam sa všetky hodiny neaktívnej časti služobnej pohotovosti nezapočítavajú do pracovného času, a teda tieto odpracované hodiny nie sú považované za pracovný čas. To znamená, že napriek tomu, že žalobca trávi v práci v rámci každej jednej zmeny minimálne 24 hodín, tak 8 hodín (do konca roka 2021 to bolo 7 hodín) z tohto času, ktorý trávi na pracovisku vždy pripravený na výkon práce, nie je považovaných za pracovný čas. Priemerný týždenný pracovný čas v žalovanom období pravidelne značne presahoval

nielen 40-hodinový týždenný služobný čas príslušníka Hasičského a záchranného zboru, tak ako to ustanovuje § 85 ods. 2 Zákona o Hasičskom a záchrannom zbere, ale aj maximálne prípustný priemerný týždenný pracovný čas v dĺžke 48 hodín, tak ako to ustanovuje čl. 6 písm. b) Smernice. K tejto skutočnosti pritom dochádza v priamom dôsledku s tým, že žiadna z hodín odpracovanej služobnej pohotovosti nie je započítavaná žalobcovi do fondu pracovného času, keďže vnútroštátna právna úprava, obsiahnutá v Zákone o Hasičskom a záchrannom zbere služobnú pohotovosť hasičov nepovažuje za pracovný (služobný) čas. Takéto vnímanie pracovného času je v rozpore s čl. 2 ods. 1 Smernice a s judikatúrou Súdneho dvora EÚ. Priemerná dĺžka týždenného pracovného času, ktorú hasiči pri uvedenom rozvrhnutí pracovného času odpracujú, tak pravidelne zásadne prekračuje nielen dĺžku týždenného pracovného času stanovenú Zákonom o Hasičskom a záchrannom zbere a kolektívnymi zmluvami, ale aj Smernicou stanovenú maximálnu hranicu priemerného týždenného pracovného času.

1.3 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ďalej uviedol, že žalobca na pojednávaní konanom na súde prvej inštancie dňa 15.10.2024 uviedol, že takúto žalobu už podáva po druhýkrát za ďalšie obdobie. Dôvodom prečo sa rozhodol podať opätovne žalobu za ďalšie obdobie je tá skutočnosť, že „neprimerane veľa času trávi v službe, čo má dopad na jeho osobný život aj na všetko ostatné. Častokrát sa stáva, že po 24- hodinovej službe musí absolvovať rôzne školenia, výcviky, odborné semináre. V septembri 2024, v období povodní, mal takmer nepretržite nariadenú pohotovosť a bol v službe. K osobným pomerom uviedol, že sa mu rozpadol dlhoročný vzťah práve z toho dôvodu, že nemal čas na partnerku, pretože trávil veľmi veľa času v práci. Ťažko sa mu hľadá známosť, nemá na to čas, je sám, býva s rodičmi v rodinnom dome, otec je invalidný dôchodca, matka je po operácii. Pomáha im so starostlivosťou a tiež aj okolo domu, v sade, vo vinici. Fyzické práce, či už v domácnosti alebo v hospodárske sú výslovne na ňom, keďže rodičia sú chorí. Nemá čas na reálny život, nemá čas si posediť s priateľmi, nájsť si známosť. Venuje sa rekreačne thajskému boxu, čo je pre neho psychohygienou, snaží sa, aby mal tréning aspoň raz, možno dvakrát do týždňa, ak mu na to vyjde čas. Okrem toho študuje aj urgentnú zdravotnú medicínu čo mu spôsobuje problémy, pretože popri službách je to veľmi ťažké sklbiť. Nemá čas na koníčky, záľuby, voľnočasové aktivity“. Vo vzťahu k otázke aktívnej a pasívnej legitímácie žalobca poukázal na to, že je fyzickou osobou, ktorá má trvalý pobyt v mieste bydliska a v mieste výkonu práce. Žalobu podáva ako jednotlivec voči žalovanému, kde sa domáha náhrady škody vzniknutej porušením únieového práva, uplatnenej vo forme náhrady nemajetkovej ujmy a aktívnu vecnú legitímáciu odvodzuje aj z rozhodnutia Súdneho dvora C-429/09 zo dňa 25.11.2010 vo veci Günter Fuß s tým, že čl. 6, písm. b/ Smernice má priamy účinok, keďže priznáva jednotlivcom právo, ktoré si môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Pokiaľ ide o pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného, žalobca argumentoval tým, že žalovaným je štát - Slovenská republika konajúca prostredníctvom ústredného štátneho orgánu, ktorým je Ministerstvo vnútra SR ako ústredný orgán štátnej správy pre Policajný zbor a pre Hasičský a záchranný zbor. Ministerstvo vnútra SR je zároveň garantom riadnej transpozície Smernice do slovenského právneho poriadku, pričom práve v dôsledku nesprávnej transpozície Smernice vznikla žalobcovi škoda, ktorej náhrady sa vo forme nemajetkovej ujmy v tomto konaní domáha. V zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ takúto náhradu škody spôsobenej jednotlivcovi porušením práva Únie môže zabezpečiť nielen verejnoprávny subjekt, ale aj samotný štát, pričom právo Únie nijako nebráni tomu, aby mohla zodpovednosť verejnoprávneho subjektu za škodu spôsobenú jednotlivcovi vzniknúť popri zodpovednosti, ktorú má samotný členský štát. Súdny dvor EÚ vo svojej judikatúre konštantne uvádza, že poškodený jednotlivci majú právo na náhradu škody porušením únieového práva zo strany štátu v prípade ak sú splnené tri podmienky: 1/ cieľom porušenej právne normy Únie je priznať jednotlivcom práva a porušenie je dostatočne závažné, 2/ existencia škody a 3/ priama príčinná súvislosť medzi týmto porušením a škodou spôsobenou poškodeným jednotlivcom. V prípade splnenia všetkých troch podmienok je štát povinný napraviť následky spôsobenej škody podľa vnútroštátneho práva upravujúceho zodpovednosť za spôsobenú škodu. Podmienky náhrady škody stanovené vo vnútroštátnej právnej úprave nesmú byť menej výhodné ako podmienky týkajúce sa obdobných vnútroštátnych prostriedkov nápravy a nemôžu byť upravené tak, aby viedli k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu získania náhrady. Náhrada škody musí spĺňať aj požiadavku primeranosti. Pri rešpektovaní zásad ekvivalencie a efektivity je pasívne vecne legitimovaným subjektom v konaní o náhradu škody porušením únieového práva žalovaný, t. j. Slovenská republika, keďže neprijala opatrenie nevyhnutné na zabezpečenie dodržania požiadavky vyplývajúcej z článku 6, písm. b/ Smernice. Pokiaľ ide o prvú podmienku a to, že cieľom porušenej právnej normy Únie je priznať jednotlivcom práva a že porušenie práva Únie je dostatočne závažné, tu žalobca uvádzal, že článok 6, písm. b/ Smernice predstavuje pravidlo sociálneho práva Únie s osobitným významom, z ktorého má mať prospech každý pracovník, keďže je minimálnou požiadavkou určenou

na zaistenie bezpečnosti a ochrany jeho zdravia. Pravidlo sociálneho práva Únie, vyplývajúce z článku 6 písm. b/ Smernice nemožno podrobiť akejkoľvek podmienke alebo akémukoľvek obmedzeniu, pričom ustanovenie článku 6 písm. b/ Smernice jednotlivcom priznáva práva, ktorých sa môžu dovolávať priamo pred vnútroštátnymi súdmi. Už len vzhľadom na obsah a účel samotnej Smernice, žalobca považoval za zjavné a nepochybné, že cieľom Smernice je priznať práva jednotlivcom - pracovníkom. V uvedenej súvislosti poukázal žalobca tiež na to, že v každom jednotlivom prípade sa porušenie práva Únie považuje za dostatočne závažné pokiaľ je v zjavnom rozpore s judikatúrou Súdneho dvora EÚ v danej oblasti. Súdny dvor EÚ opakovane rozhodol a aj rozhoduje, že pracovný čas zodpovedajúci pracovnej pohotovosti a pohotovostnej službe, počas ktorých je dotknutý pracovník fyzicky prítomný na pracovisku, je súčasťou pojmu pracovný čas tak ako to predpokladá Smernica. Pokiaľ ide o druhú podmienku, ktorou je existencia škody tu žalobca uvádzal, že Smernica ako taká neobsahuje ustanovenie týkajúce sa náhrady škody vzniknutej porušením jej ustanovení. Z judikatúry Súdneho dvora EÚ vyplýva, že náhrada škôd spôsobených jednotlivcom porušením práva Únie musí byť primeraná vzniknutej škode, aby mohla zabezpečiť skutočnú ochranu práv poškodených. Podmienky náhrady škody stanovené vo vnútroštátnej právnej úprave zároveň nesmú byť menej výhodné ako podmienky týkajúce sa obdobných vnútroštátnych prostriedkov nápravy, nemôžu byť zjavne upravené tak, aby viedli k praktickej nemožnosti alebo k nadmernému sťaženiu získania náhrady. Zároveň náhrada škody musí byť primeraná vzniknutej ujme. Právny poriadok Slovenskej republiky neobsahuje konkrétne ustanovenia pre posudzovanie a určenie výšky náhrady škody, ktorá vznikla poškodenému porušením práva Únie, v tomto prípade porušením článku 6, písm. b/ Smernice. V otázkach neupravených normami komunitárneho práva, resp. judikatúrou Súdneho dvora EÚ v sporoch o nárokoch na náhradu škody spôsobenej jednotlivcovi porušením práva Únie členským štátom sa subsidiárne používa vnútroštátne právo pri zachovaní princípu ekvivalencie a efektivity. Pokiaľ ide o právne posúdenie žalovaného nároku na náhradu škody, žalobca mal za to, že ním uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je pri absencii vnútroštátnej právnej úpravy nároku na náhradu škody za porušenia práva Únie jednotlivcovi potrebné analogicky posudzovať podľa ustanovení nášho právneho poriadku, konkrétne podľa ustanovení upravujúcich nemajetkovú ujmu (§ 11 – 13 Občianskeho zákonníka). V danom prípade porušením článku 6 písm. b/ Smernice bolo a aj naďalej je podľa žalobcu porušované právo žalobcu na ochranu zdravia, ktoré je ako jedno z najvýznamnejších osobnostných práv zakotvené v Ústave SR. Zároveň sú porušované aj jeho osobnostné práva na súkromie a rodinný život, rovnako priznané a garantované Ústavou SR v príčinnej súvislosti s tým, že musí reálne odpracovať viac ako je v zmysle Smernice povinný. Tým je daný aj základ nároku žalobcu na náhradu škody, ktorý má v podmienkach slovenského právneho poriadku povahu nemajetkovej ujmy, ktorej náhrady v peniazoch sa žalobca žalobou podanou voči žalovanému domáha. Vo vzťahu k tretej podmienke, ktorou je existencia príčinnej súvislosti medzi porušením článku 6, písm. b/ Smernice a škodou vo forme nemajetkovej ujmy, žalobca uviedol, že túto považuje za zjavnú. Ak by totiž žalovaný správne prebral ustanovenie článku 6, písm. b/ Smernice do Zákona o hasičskom a záchrannom zbore, Smernica by sa reálne správne aplikovala, nedošlo by k porušeniu jeho práva na maximálny 48 - hodinový týždenný pracovný čas a nedošlo by ani k strate času odpočinku, na ktorý by mal nárok ak by bol dodržaný maximálny týždenný pracovný čas v zmysle ustanovení Smernice.

1.4 V nadväznosti na uvedené okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že vo vzťahu k výške uplatňovanej náhrady škody žalobca argumentoval tým, že ust. § 122 Zákona o hasičskom a záchrannom zbore je práve takým ustanovením, ktoré je z hľadiska analógie iuris najbližšie k prejednávanej veci na to, aby bolo možné jeho aplikáciou určiť priemernú výšku náhrady škody. Podľa názoru žalobcu je aj výšku náhrady nemajetkovej ujmy potrebné určiť spôsobom, ktorý najviac a najlepšie zohľadňuje okolnosti, za ktorých táto ujma vznikla. Zohľadňujúc uvedené skutočnosti, žalobca odvíjal výšku uplatňovanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch od toho, že ustanovenie § 122 ods. 2 písm. a/ Zákona o hasičskom a záchrannom zbore, ktoré upravuje odmenu za nariadenú služobnú pohotovosť (vykonávanú v mieste vykonávania štátnej služby) je tým ustanovením, ktoré je z hľadiska analógie najbližšie k stanoveniu výšky žalovaného nároku. Hodiny služobnej pohotovosti, ktoré žalobcovi neboli započítané do služobného času, je možné podľa žalobcu analogicky posúdiť ako hodiny odpracované mimo rozvrhnutia služobného času (čo je práve rozdiel medzi určenou služobnou pohotovosťou podľa § 92 ods. 1 Zákona o hasičskom a záchrannom zbore a nariadenou služobnou pohotovosťou podľa ustanovenia § 92 ods. 2 Zákona o hasičskom a záchrannom zbore), keďže služobný čas žalobcu by mal byť rozvrhnutý tak, aby k porušovaniu jeho práv nedochádzalo, pričom k tomuto porušovaniu práv žalobcu dochádzalo práve výkonom služobnej pohotovosti, ktorá sa žalobcovi nezapočítavala do pracovného (služobného) času. Žalobca mal za to, že primeranú náhradu škody v tomto prípade predstavuje rozdiel medzi peňažnou náhradou uvedenou v § 122 ods. 1 Zákona

o hasičskom a záchrannom zbere a peňažnou náhradou uvedenou v § 122 ods. 2 písm. a/ Zákona o hasičskom a záchrannom zbere, a to za každú jednu odpracovanú hodinu služobnej pohotovosti počas žalovaného obdobia. Uvedeným spôsobom stanovená a žalobou uplatňovaná primeraná náhrada škody tak predstavuje rozdiel medzi výškou náhrady pri nariadenej služobnej pohotovosti (50% zo sumy príslušnej časti služobného platu podľa § 122 ods. 2 písm. a/ Zákona o hasičskom a záchrannom zbere) a výškou náhrady za určenú služobnú pohotovosť („15% zo sumy príslušnej časti služobného platu podľa § 122 ods. 1 Zákona o hasičskom a záchrannom zbere a 30% z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja“). V uvedenej súvislosti žalobca uviedol, že je presvedčený, že takýto spôsob výpočtu náhrady škody (nemajetkovej ujmy) je v súlade s judikatúrou Súdneho dvora EÚ, s ustálenou rozhodovacou praxou súdov rozhodujúcich o takých žalobách ako je aj žaloba žalobcu a zároveň spĺňa požiadavku primeranosti, keďže suma uplatňovanej náhrady nemajetkovej ujmy nie je sumou neprimerane vysokou.

1.5 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ďalej poukázal na obsah vyjadrenia žalovaného k žalobe, kde žalovaný uviedol, že žalobcovi nevznikol nárok na náhradu škody vo forme náhrady nemajetkovej ujmy. Ďalej uviedol, že žalobca veľmi nejasným spôsobom stanovil ujmu, ktorá mu mala vzniknúť a ktorej náhradu si v konaní uplatnil, pričom nevyvinul žiadnu snahu na to, aby tvrdenej ujme predišiel. To podľa žalovaného znamená, že žalobca svojmu zamestnávateľovi neoznámil, že odmieta vykonávať služobné pohotovosti (za ktoré bol riadne odmeňovaný), teda zamestnávateľ žalobcu nemal do dňa podania žaloby žiadnu vedomosť o tom, že žalobca považuje a vníma výkon služobnej pohotovosti ako výraznú ujmu. Pred nástupom do štátnej služby v Hasičskom a záchrannom zbere mal žalobca možnosť oboznámiť sa so všetkými podmienkami výkonu služby, a to jednak z voľne dostupných zdrojov na internete, ako aj na informatívnom pohovore v rámci prijímacieho konania. Žalobca vopred vedel o platových podmienkach, o služobnej pohotovosti a o služobnom čase, ako aj o ďalších právach a povinnostiach, ktoré sa na neho ako na príslušníka Hasičského a záchranného zboru s nerovnomerným rozvrhnutím služobného času vzťahujú. Akceptoval ich bez výhrad zložením služobnej prísahy ako podmienky vzniku služobného pomeru príslušníka Hasičského a záchranného zboru. Neskoršie dovoľávanie sa porušenia osobnostných práv žalobcom, spočívajúceho v zásahoch do práva na zdravie, psychickú a telesnú integritu, práva na súkromie a rodinný život vyznieva v kontexte uvedeného ako účelové a kontraproduktívne konanie zo strany žalobcu. Žalobca nebol podľa žalovaného na svojich právach ukrátený a nemajetková ujma by mu mohla vzniknúť až konkrétnym porušením ustanovení Smernice a len v rozsahu tohto porušenia, pričom žalobca si uplatnil v konaní mzdový nárok vydávajúc ho za nemajetkovú ujmu v dôsledku údajného porušenia Smernice; takáto nemajetková ujma mu však vzniknúť nemohla. Vo vzťahu k výške náhrady nemajetkovej ujmy, vyčíslenej žalobcom, žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že spôsob výpočtu výšky náhrady nemajetkovej ujmy predstavuje mzdový nárok, preto považuje žalobu za nekonkrétnu a zmätočnú.

1.6 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ďalej uviedol, že žalobca pripojil ku žalobe rozhodnutie riaditeľa Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Banskej Bystrici č. 111 zo dňa 30.11.2016, ktorým bol vymenovaný v prípravnej štátnej službe ako príslušník čakateľ do hodnosti rotmajster a do funkcie hasič - záchranár na Hasičskej stanici so sídlom vo Zvolene, oddelenie prevádzkovo-technické a tiež rozhodnutie riaditeľa Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Banskej Bystrici č. 156 zo dňa 30.11.2017, ktorým riaditeľ Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Banskej Bystrici vymenoval dňom 22.11.2017 žalobcu do stálej štátnej služby do funkcie hasič - záchranár, s miestom vykonania štátnej služby vo Zvolene. Súčasťou spisu je aj pripojené oznámenie o sume a zložení platu žalobcu č. CPBB-OP-2023/002196-139 zo dňa 25.08.2023. Ďalšie listiny doložené žalobcom do spisu sú prehľadné tabuľky za celé žalované obdobie od apríla 2021 do februára 2024 vrátane, z ktorých vyplynul počet reálne odpracovaných hodín, ako aj fond pracovného času s uvedením počtu hodín pohotovosti na pracovisku za daný mesiac, ku ktorým boli pripojené aj výplatné pásky za celé žalované obdobie a mesačné výpisy plánu služieb z dochádzkového systému SAP za celé žalované obdobie. „Žalovaný tieto listiny nenamietal a nerozporoval; išlo o listiny, ktoré boli vyhotovené systémom žalovaného ako zamestnávateľom žalobcu a neboli ním spochybňované“. Žalobca k žalobe pripojil tiež kópiu rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C 429/09 Günter Fuß proti Stadt Halle zo dňa 25.11.2010.

1.7 Okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku odcitoval čl. 7 ods. 2, ods. 5, čl. 36 ods. 1 písm. c), d) a e), čl. 40 Ústavy SR, ďalej § 85 ods. 1, 2, § 86 ods. 1, 2, § 92 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 4, § 103 ods. 1, 2, 5, § 116 ods. 1, 2, § 122 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3, § 130, § 135e ods. 1, 2, 3 zákona č. 315/2001 Z. z., § 11, § 13 ods. 1, 2, § 853 ods. 1, § 100 ods. 1, 2, § 101 zákona č. 40/1964 Zb.,

Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), čl. 1 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3, čl. 2 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 5, čl. 6 písm. a), b), čl. 16, čl. 17 ods. 1, 5 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES o niektorých aspektoch organizácie pracovného času, čl. 2 ods. 1, 2 Smernice 89/391/EHS o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci. a uviedol, že skúmal, či je daný základ nároku žalobcu na náhradu škody v dôsledku porušenia jeho práv vyplývajúcich z článkov 2 a 6 písm. b) Smernice. Konštatoval, že Súdny dvor EÚ vo viacerých prípadoch judikoval, že poškodení jednotlivci majú právo na náhradu škody, keď sú splnené tri podmienky: 1./ cieľom porušenej právnej normy Únie je priznať jednotlivcom práva a porušenie je dostatočne závažné; 2./ existencia škody a 3./ priama príčinná súvislosť medzi porušením práva Únie a škodou spôsobenou poškodeným jednotlivcom. Zdôraznil, že posúdenie toho, či tieto podmienky boli v konkrétnom prípade naplnené je na rozhodnutí toho - ktorého vnútroštátneho súdu. Vo vzťahu k prvej vyššie uvedenej podmienke okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že táto podmienka je v prejednávanej veci splnená, nakoľko čl. 2 a čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES predstavuje pravidlo sociálneho práva Únie s osobitným významom, z ktorého má mať prospech každý pracovník, keďže je minimálnou požiadavkou určenou na zaistenie bezpečnosti a ochrany jeho zdravia, ktorá ukladá členským štátom stanoviť 48-hodinovú hranicu pre priemerný týždenný pracovný čas. Táto 48-hodinová hranica zahŕňa tak nadčasy ako aj pracovnú pohotovosť, od ktorej hranice sa nemožno v žiadnom prípade odchyliť, pokiaľ ide o také činnosti ako je činnosť hasičov, o ktorú ide aj v prejednávanej právnej veci. Súčasne v zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ ide o dostatočne závažné porušenie práva Únie („v každom prípade je porušenie práva Únie dostatočne závažné, pokiaľ je v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora EÚ v danej oblasti“). Vo vzťahu k druhej a tretej vyššie uvedenej podmienke okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku uviedol, že tieto podmienky úzko súvisia s posúdením nároku, ktorý si žalobca z titulu porušenia unijného práva uplatnil. Súdny dvor EÚ ustálil, že náhrada škody spôsobenej jednotlivcom porušením komunitárneho práva zo strany členského štátu musí byť adekvátne spôsobenej škode. Keďže v tejto oblasti neexistuje komunitárna právna úprava, kritériá na určenie rozsahu odškodnenia vyplývajú z vnútroštátneho právneho poriadku, avšak tieto kritériá nemôžu byť menej priaznivé ako tie, ktoré sa uplatňujú v prípade porušenia vnútroštátneho práva, a rovnako tieto kritériá nesmú mať taký charakter, že spôsobia praktickú nemožnosť dosiahnutia odškodnenia, prípadne ho neprímerane sťažia. V neposlednom rade náhrada škody spôsobenej jednotlivcom porušením práva Únie musí byť primeraná vzniknutej škode, aby mohla zabezpečiť skutočnú ochranu jeho práv. Je potom na vnútroštátnom práve členských štátov, aby pri dodržaní zásady rovnocennosti a efektivity určili, či sa náhrada škody musí poskytnúť vo forme udelenia dodatočného náhradného voľna, alebo vo forme finančného odškodnenia a aby definovali pravidlá týkajúce sa spôsobu výpočtu tejto náhrady. Slovenská právna úprava neobsahuje pravidlá na odškodňovanie jednotlivcov pri porušovaní komunitárneho práva. V posudzovanej veci dospel okresný súd k záveru, že je potrebné stotožniť sa s argumentáciou žalobcu, že nerešpektovaním Smernice mu vznikla nemajetková ujma, ktorú je možné analogicky v zmysle § 853 Občianskeho zákonníka posudzovať podľa zásad upravených v § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, vzťahujúcich sa na právo na ochranu osobnosti. V uvedenej súvislosti okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku poukázal na to, že podľa článku 36 ods. 1 písm. c), d) a e) Ústavy SR majú mať zamestnanci (teda aj žalobca) právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky a zákon (v danom prípade Zákon o hasičskom a záchrannom zbore) im má zabezpečiť okrem iného bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času a právo na primeraný odpočinok po práci. V oblasti pracovnoprávnej je právo na ochranu zdravia zabezpečované predovšetkým zavádzaním takých opatrení, ako je organizácia pracovného času a odpočinku. Každý má pritom právo na odpočinok a zotavenie, vrátane rozumného vymedzenia pracovného času a pravidelnej platenej dovolenky tak, ako je to zakotvené aj v článku 24 Všeobecnej deklarácie ľudských práv. Samotná Smernica 2003/88/ES, ako aj Smernica 89/391/EHS vychádzali z faktu, že ešte je stále príliš vysoký výskyt pracovných úrazov a chorôb z povolania, a preto sa musia bezodkladne zaviesť, resp. zlepšiť preventívne opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov a tento cieľ sa nemá podriaďovať ekonomickým úvahám. Všetci pracovníci Spoločenstva majú mať primeranú dobu odpočinku a všetkým pracovníkom Spoločenstva sa musí poskytnúť minimálny denný, týždenný a ročný čas odpočinku a primerané prestávky v práci. Z dokladov predložených žalobcom podľa okresného súdu vyplynulo, že pri určovaní, eventuálne pri nariaďovaní pracovnej pohotovosti spolu s určeným služobným časom došlo na strane žalobcu v žalovanom období k prekračovaniu maximálne stanoveného 48-hodinového priemerného pracovného času týždenne. Vzhľadom na uvedené okresný súd konštatoval, že žalobcovi v príčinnej súvislosti s nerešpektovaním čl. 2 a čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES vznikla nemajetková ujma, nakoľko dlhodobo dochádzalo k porušovaniu jeho základných osobnostných práv - práva na ochranu zdravia,

práva na ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci, práva na najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času, práva na primeraný odpočinok po práci, ako aj práva na vedenie súkromného a rodinného života. V uvedenej súvislosti okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku poukázal na to, že v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka môže neoprávneným zásahom do osobnostných práv dotknutá osoba požadovať popri morálnej satisfakcii aj peňažnú satisfakciu a to tam, kde by sa morálna satisfakcia nejavila ako postačujúca. V prejednávanej veci, ktorá vychádza z tej skutočnosti, že Slovenská republika neprijala pri služobnom pomere hasičov takú vnútroštátnu právnu úpravu, ktorou by boli transformované dotknuté ustanovenia Smernice do vnútroštátneho právneho poriadku, je podľa okresného súdu potrebné dospieť k záveru, že žaloba na upustenie od neoprávneného zásahu, ako aj žaloba na odstránenie trvajúcich následkov nie je na mieste, vzhľadom na subjekt zodpovednosti za neoprávnený zásah (štát) a vzhľadom na dĺžku trvania neoprávnených zásahov zo strany žalovaného do práv žalobcu. Rovnako tak neprichádza podľa okresného súdu do úvahy ani morálna satisfakcia, ktorou sa podľa súdnej praxe rozumie predovšetkým ospravedlnenie. Tieto prostriedky nápravy za uvedených okolností strácajú svoju účinnosť a funkčnosť a v takom prípade súdna prax nevylučuje možnosť bez ďalšieho uplatniť finančné zadostučinenie. Samotné ustanovenie § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka uvádza pritom možnosti domáhať sa peňažného zadostučinenia len príkladmo a podmienky pre vznik tohto práva sú splnené vo všetkých prípadoch neoprávnených zásahov obdobnej závažnosti, kedy bude len morálne zadostučinenie nepostačujúce. V uvedenej súvislosti okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku zdôraznil, že pokiaľ sú splnené všetky tri vyššie uvedené podmienky, musí štát s výhradou nároku na náhradu škody, ktorá má základ priamo v práve Únie, napraviť následky spôsobenej škody podľa vnútroštátneho práva, upravujúceho zodpovednosť za spôsobenú škodu, pričom podmienky náhrady škody stanovené vo vnútroštátnych právnych úpravách nemôžu byť menej výhodné ako podmienky týkajúce sa obdobných vnútroštátnych prostriedkov nápravy (zásada ekvivalencie) a nemôžu byť upravené tak, aby viedli k praktickej nemožnosti, alebo nadmernému sťaženiu získania náhrady (zásada efektivity). V danej veci je podľa okresného súdu podstatnou tá skutočnosť, že právo žalobcu na primeraný odpočinok po vykonanej práci je permanentne - niekoľko rokov porušované, pričom povaha výkonu práce žalobcu je veľmi psychicky ako aj fyzicky náročná, neraz si vyžaduje aj nasadenie vlastného života, a preto je nesmierne dôležité, aby žalobca mal možnosť si po vykonanej práci primerane odpočinúť, venovať sa svojim záľubám, rodine a iným aktivitám. Na základe uvedených skutočností dospel okresný súd k záveru, že základ nároku žalobcu je daný, pretože v dôsledku nerešpektovania čl. 2 ods. 1 a 2 a čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES pri rozvrhovaní pracovného času prišiel žalobca o veľký počet hodín voľného času, ktoré by inak venoval rozvíjaniu osobných, rodinných a priateľských vzťahov, ako aj fyzickej a psychickej relaxácii, čím došlo k zásahu do jeho osobnostných práv (práva na ochranu zdravia, práva na ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci, práva na najvyššiu prípustnú dĺžku pracovného času, práva na primeraný odpočinok po práci a práva na vedenie súkromného života), za čo mu nepochybne patrí nárok na primerané odškodnenie vo forme náhrady nemajetkovej ujmy. V uvedenej súvislosti okresný súd v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku ďalej zdôraznil, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením, a preto sa práve peňažná náhrada javí ako spôsobilá forma odškodnenia takejto vzniknutej ujmy.

2. Proti predmetnému rozsudku súdu prvej inštancie sa žalovaný odvolal a v odvolaní uviedol, že proti rozsudku súdu prvej inštancie podáva odvolanie z odvolacích dôvodov uplatnených podľa § 365 ods. 1 písm. b), písm. d), písm. f) a písm. h) CSP.

2.1 Žalovaný v odvolaní uviedol, že predmetom tohto súdneho konania je nárok označený žalobcom ako nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorý mal žalobcovi vzniknúť v dôsledku porušenia práva Európskej únie k jeho ujme, a to konkrétne v dôsledku nesprávneho prebratia Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej ako „Smernica“ alebo „Smernica 2003/88/ES“) do právneho poriadku Slovenskej republiky v podobe zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon č. 315/2001 Z. z.“). V uvedenej súvislosti žalovaný v odvolaní uviedol, že tvrdenie žalobcu o nesprávnej, resp. o neúplnej transpozícii Smernice 2003/88/ES nie je skutočnosťou, spôsobilou pre konštatovanie o porušení čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES, pretože ak súd prvej inštancie dospel k záveru, že došlo k nesprávnej, resp. k neúplnej transpozícii Smernice 2003/88/ES do právneho poriadku Slovenskej republiky, tak je jeho povinnosťou aplikovať Smernicu 2003/88/ES priamo, teda musí skúmať samotné porušenie čl. 6 písm. b) Smernice, od ktorého si žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu škody vo forme nemajetkovej ujmy. V uvedenej súvislosti žalovaný v odvolaní

uviedol, že nemôže súhlasiť s argumentáciou žalobcu, že by čl. 6 písm. b) Smernice bol vo vzťahu k žalobcovi porušený z dôvodu nesprávnej transpozície Smernice 2003/88/ES do zákona č. 315/2001 Z. z., nakoľko uvedená argumentácia žalobcu je v absolútnom rozpore s logikou právnych noriem. Prípadné porušenie povinnosti členského štátu Európskej únie transponovať akúkoľvek Smernicu do vnútroštátneho právneho poriadku zakladá iba zodpovednosť členského štátu voči Európskej únii a nie voči konkrétnym fyzickým osobám. Nárok fyzickej osoby na náhradu škody v dôsledku porušenia práva Únie môže vzniknúť iba ako nežiadúci dôsledok nesprávnej transpozície Smernice 2003/88/ES, tzn. že súd prvej inštancie mal skúmať aký mala nesprávna transpozícia Smernice 2003/88/ES dopad na žalobcu. Súd prvej inštancie konštatoval, že obsah Smernice 2003/88/ES bol do zákona č. 315/2001 Z. z. prebratý nesprávne. Ak sa však súd prvej inštancie chcel dostať do pozície orgánu, ktorému je zverená právomoc posudzovať súlad slovenských zákonov alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov platných na území Slovenskej republiky so smernicou Európskej únie, tak toto právo bez akýchkoľvek pochybností nespadá do kompetencie súdu prvej inštancie, resp. do kompetencie iného všeobecného súdu členského štátu Európskej únie. Podľa názoru žalovaného v zmysle právneho poriadku Slovenskej republiky, ako aj právneho poriadku Európskej únie, súd prvej inštancie nemá zverenú právomoc na porovnanie súladu, resp. na právne záväzné vyslovenie nesúladu zákona č. 315/2001 Z. z. alebo len niektorých ustanovení tohto zákona so Smernicou 2003/88/ES vo všeobecnosti a ani v konkrétnom prejednávanom prípade žalobcu. Súd prvej inštancie si takýto záver nemohol osvojiť ani ako predbežnú právnu otázku, nakoľko dôsledky a aplikácia takéhoto konštatovania by presiahli predmet tohto súdneho sporu, kde sa posudzuje len individuálny nárok žalobcu na náhradu škody či nemajetkovej ujmy. Aby mohol súd prvej inštancie skonštatovať, že došlo k porušeniu práva Únie Slovenskou republikou, musel by najskôr rozhodnúť, že zákon č. 315/2001 Z. z. nesprávne prebral Smernicu do slovenského právneho poriadku. Uvedené nie je podľa žalovaného v medziach právomoci vnútroštátnych súdov, a to ani pre individuálne posúdenie prípadu.

2.2 Vo vzťahu k výpočtom priemerného týždenného pracovného času žalobcu, žalovaný v odvolaní uviedol, že sa nestotožňuje s tým ako súd prvej inštancie posúdil podmienky, vyplývajúce z judikatúry Súdného dvora EÚ, ktoré musia byť kumulatívne splnené, aby súd mohol jednotlivcovi priznať právo na náhradu škody z dôvodu porušenia práva Únie, ktorými sú nasledovné podmienky: 1/ cieľom porušenej právnej normy Únie je priznať jednotlivcom práva a porušenie je dostatočne závažné, 2/ existencia škody a 3/ priama príčinná súvislosť medzi porušením práva Únie a škodou spôsobenou poškodeným jednotlivcom. Ďalej uviedol, že ak súd prvej inštancie konštatoval, že došlo k nesprávnej, resp. k neúplnej transpozícii Smernice 2003/88/ES do právneho poriadku Slovenskej republiky, tak bolo jeho povinnosťou aplikovať Smernicu 2003/88/ES priamo, a teda mal skúmať porušenie čl. 6 písm. b) Smernice, od ktorého porušenia čl. 6 písm. b) Smernice si žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu škody vo forme náhrady nemajetkovej ujmy. Zdôraznil, že sa nemôže stotožniť s argumentáciou súdu prvej inštancie, uvedenou v odseku 10.1 odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku, že „z dokladov predložených žalobcom vyplynulo, že pri určovaní, eventuálne nariaďovaní služobnej pohotovosti spolu s určeným služobným časom došlo k prekračovaniu maximálneho limitu 48-hodín pracovného týždňa u žalobcu v rozhodnom období“ a uviedol, že súd prvej inštancie sa nesprávne vysporiadal s otázkou fondu pracovného času. Podľa žalovaného je zrejmé, že fond pracovného času v sebe zahŕňa nielen pracovný čas v zmysle čl. 2 ods. 1 Smernice 2003/88/ES, ale taktiež aj čas odpočinku v zmysle čl. 2 ods. 2 Smernice 2003/88/ES. Súd prvej inštancie sa podľa žalovaného nesprávne vysporiadal aj s ust. § 97 zákona č. 315/2001 Z. z., „ktorý považuje určité časy odpočinku za výkon štátnej služby, avšak iné časy nie sú výkonom štátnej služby“. Výpočty žalobcu sú podľa žalovaného nesprávne, pričom absolútne ignorujú tie časti Smernice 2003/88/ES, ktoré sa v prípade jej priamej aplikácie vzťahujú rovnako na toto konanie ako tie, ktoré použil žalobca.

2.3 Vo vzťahu k referenčným obdobiam žalovaný v odvolaní uviedol, že má za to, že § 86 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. predstavuje transpozíciu čl. 16 písm. b) v spojení s čl. 17 ods. 3 písm. b) bod iii) a čl. 19 Smernice, a teda pojem priemerný týždenný pracovný čas sa má vyložiť tak, že tento sa počíta v referenčných obdobiach 6 mesiacov. Súd prvej inštancie absolútne odignoroval podľa žalovaného otázku referenčného obdobia, ktorá je v prípade Hasičského a záchranného zboru jednoznačne na mieste. Zdôraznil, že z § 1 ods. 1 zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov možno jednoznačne vyvodiť cieľ Hasičského a záchranného zboru, ktorým je ochrana života a zdravia fyzických osôb, majetku a životného prostredia pred požiarmi. Smernica 2003/88/ES v odseku 15 preambuly (ktorá predstavuje určitý výkladový základ každej smernice) prezumuje potrebu pružnosti určitých ustanovení. Podľa odseku 16 prvej vety preambuly treba ustanoviť, že členské štáty

alebo sociálni partneri môžu uplatniť odchýlky z určitých ustanovení Smernice. Nakoľko sú predmetné konštatovania uvedené už v preambule Smernice 2003/88/ES, predstavujú určitú výkladovú normou vo vzťahu k určitým pracovným odvetviám, ktoré sú konkretizované v čl. 17 ods. 3 Smernice. Čl. 17 ods. 3 Smernice 2003/88/ES konkrétne ustanovuje, od ktorých ustanovení Smernice je možné sa odchýliť, pričom ich taxatívne vymedzuje ako čl. 3, 4, 5, 8 a 16. Zároveň čl. 17 ods. 3 písm. b) Smernice konkrétne ustanovuje aj činnosti, pri ktorých sa predmetné odchýlky využijú tak, že sa využijú: „V prípade činností spojených s potrebou nepretržitej služby alebo výroby najmä: iii) služby tlače, rádia, televízie, filmovej tvorby, pôšt a telekomunikácií, sanitky, protipožiarne služby a služby civilnej ochrany. S ohľadom na § 1 ods. 1 zákona č. 314/2011 Z. z. je podľa žalovaného namieste konštatovať, že ochrana života a zdravia fyzických osôb, majetku a životného prostredia jednoznačne vyžaduje nepretržitú prevádzku každej hasičskej stanice, teda vyžaduje to, aby každá hasičská stanica mohla byť efektívne využitá 24 hodín denne a 7 dní v týždni. Je preto nevyhnutné, aby členský štát (v tomto prípade Slovenská republika) zabezpečil efektívny chod Hasičského a záchranného zboru tak, aby tento mohol chrániť práva všetkých občanov Slovenskej republiky vo vzťahu k ich životu, zdraviu a majetku, ale taktiež aj vo vzťahu k právu na priaznivé životné prostredie. Práve opačný výklad predmetných ustanovení (článkov) Smernice by mohol spôsobiť nemožnosť zabezpečenia nepretržitej prevádzky Hasičského a záchranného zboru, čo by mohlo spôsobiť mimoriadne a rozsiahle škody či už na životoch, zdraví, majetku alebo životnom prostredí. Na podporu svojich argumentov poukázal žalovaný v odvolaní na tri podstatné dôvody, v zmysle ktorých má za to, že referenčné obdobie 6 mesiacov je aplikovateľné v prípade príslušníkov Hasičského a záchranného zboru Slovenskej republiky, a to na nasledovné dôvody: „1/ Ak súd prvej inštancie konštatoval nesprávnu transpozíciu Smernice, a teda konštatoval, že je priamo aplikovateľná v tomto konaní, tak je potrebné na ňu prihliadať komplexne a nie spôsobom ako to urobil žalobca, t. j. prihliadať iba na ustanovenia, ktoré sa mu v tomto súdnom konaní hodia. 2/ K rovnakému záveru možno dospieť aj pri skúmaní zákona č. 315/2001 Z. z., konkrétne ust. § 86 ods. 1, z ktorého podľa žalovaného jednoznačne vyplýva, že otázka transpozície smerníc do vnútroštátneho práva nevyžaduje doslovnú transpozíciu. Smernica stanovuje referenčné obdobie na účely rozvrhnutia pracovného času do určitého obdobia, v rámci ktorého sa počíta priemer, a to z dôvodu potreby zabezpečiť nepretržitú prevádzku Hasičského a záchranného zboru (z dôvodu potreby zabezpečiť ochranu života, zdravia, majetku a životného prostredia je jednoznačne nevyhnutné, aby bola zabezpečená nepretržitá prevádzka hasičských staníc). Je preto namieste uviesť, že pracovný čas príslušníkov Hasičského a záchranného zboru je potrebné rozvrhnúť do určitého obdobia tak, aby bola zabezpečená životaschopnosť každej jednej hasičskej stanice. Z uvedeného dôvodu zákon č. 315/2001 Z. z. jasne stanovuje obdobie, v rámci ktorého sa rozvrhuje plán služieb príslušníkov Hasičského a záchranného zboru; týmto obdobím je obdobie 6 mesiacov. 3/ V neposlednom rade je na namieste prihliadnúť na skutočnú prax ako sa služby príslušníkov Hasičského a záchranného zboru plánujú. Súdy nie sú viazané iba doslovným výkladom ustanovení zákona, či nadnárodných právnych predpisov, ale rovnako môžu a zároveň by aj mali prihliadať nielen na formálnu stránku, ale aj na praktickú stránku uplatňovania týchto formálne stanovených ustanovení. V prípade príslušníkov Hasičského a záchranného zboru sa služby rozvrhujú vopred do obdobia 6 mesiacov. Je preto namieste konštatovať, že žalobca by už v júli toho - ktorého roka vedel uviesť, či má službu naplánovanú na Vianoce, 1. sviatok vianočný alebo 2. sviatok vianočný. Je pravdou, že následne sa každý mesiac delšie plánuje pred jeho začiatkom, avšak plán služieb, ktorý bol naplánovaný vopred sa nemení, iba sa upravuje s ohľadom na vzniknuté situácie v tom - ktorom mesiaci. Pre sumarizáciu vo vzťahu k referenčným obdobiam žalovaný v odvolaní uviedol, že argumentácia žalobcu nie je správna, pretože žalobca pri zisťovaní dopadu nesprávnej transpozície Smernice vychádzal čisto z období každého kalendárneho mesiaca, čo by vo vzťahu k Hasičskému a záchrannému zboru v praxi bezpochyby predstavovalo vznik obštrukcie pri plánovaní služieb, a teda aj pri ochrane života, zdravia, majetku a životného prostredia.

2.4 V bode VI. odvolania, označenom ako „K výpočtu nemajetkovej ujmy“ žalovaný uviedol, že z tabuliek uvedených na strane 24. až 25. odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie je zrejmé, že súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní o žalobou uplatnenom nároku žalobcu z ustanovení upravujúcich mzdové nároky príslušníkov Hasičského a záchranného zboru. Týmto postupom sa súd prvej inštancie dopustil závažného zásahu do práva žalovaného na spravodlivý proces, keďže konal v rozpore s § 216 CSP, teda v rozpore so zásadou ne ultra petitem a zároveň závažným spôsobom porušil princíp právneho štátu, ktorý je zakotvený v čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, keď dva hodnotovo rozdielne pojmy (náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy) fakticky skíbil do jedného a tým úplne odignoroval ich jedinečnosť, osobitosť a rozdielnosť. Súd prvej inštancie podľa žalovaného potvrdil, že pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal z vecnej škody (§ 420 Občianskeho

zákonníka), keď táto súvisí so mzdou, ktorá je žalobcovi pravidelne vyplácaná. Súd prvej inštancie odignoroval pritom podľa žalovaného tú skutočnosť, že či a ak áno, tak v akom rozsahu, bol 48-hodinový priemerný týždenný pracovný čas u žalobcu prekročený, pričom žalobcovi de facto priznal doplatok rozdielu medzi finančnou odmenou za určenú služobnú pohotovosť a finančnou odmenou za nariadenú služobnú pohotovosť, čo je v rozpore s inštitútom nemajetkovej ujmy. Súd prvej inštancie tak vo vzťahu k nemajetkovej ujme bezpochyby vychádzal z princípu náhrady skutočnej škody, pričom samotnú nemajetkovú ujmu viazal na skutočnosť, že žalobcovi nie je vyplácaná odmena za určenú služobnú pohotovosť vo výške 50 %, avšak v odôvodnení odvolaním napadnutom rozsudku úplne absentuje dôvod, prečo súd prvej inštancie považuje za nemajetkovú ujmu výplatu odmeny vo výške 50% za určenú služobnú pohotovosť. Súd prvej inštancie fakticky zjednotil pojem nemajetková ujma a pojem skutočná škoda a rozhodol o výške nemajetkovej ujmy spôsobom, ktorým by bolo možné vypočítať (vyčíslieť) jedine faktickú škodu, čím porušil zásadu ne ultra petitem. Súd prvej inštancie podľa žalovaného výrazným spôsobom pochybil a porušil pritom právo na spravodlivý súdny proces, keď síce v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku konštatoval vyjadrenia žalovaného, avšak tieto pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy žiadnym spôsobom neaplikoval a iba žalobe v plnom rozsahu vyhovel, pričom ani jedno tvrdenie žalobcu, uvedené žalobcom na pojednávaní nebolo v konaní preukázané. V nadväznosti na uvedené žalovaný v odvolaní zdôraznil, že predmetom žaloby je náhrada nemajetkovej ujmy a nie náhrada skutočnej škody spočívajúcej v rozdielnom finančnom ohodnotení žalobcu za služobnú pohotovosť, ktorá skutočnosť ani nie je porušením žiadneho práva žalobcu, čo deklaroval aj samotný Súdny dvor EÚ v rozhodnutí vydanom vo veci C-742/19, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že čl. 2 Smernice sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby sa doba, ktorú príslušník strávi zdržiavaním sa na svojom útvare počas služobnej pohotovosti bezprostredne nadväzujúcej na vykonávanie štátnej služby v rámci rozvrhnutia služobného času odmeňovala iným spôsobom ako doba štátnej služby, počas ktorej príslušník Hasičského a záchranného zboru plní služobné úlohy. Žalovaný mal poukazujúc na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci Zdôraznil, že z rozhodovacej praxe súdov v obdobných veciach je zrejmé, že viaceré sudy Slovenskej republiky odmietajú predmetný spôsob výpočtu a tým chránia podstatu rozdielnosti inštitútov nemajetkovej ujmy a skutočnej škody, keďže ide o dva od seba navzájom nezávislé právne inštitúty, ktoré sa prejavujú v absolútne rozdielnych sférach. Zatiaľ čo skutočná škoda sa prejavuje skutočným znížením majetku tej-ktorej osoby, nemajetková ujma sa prejavuje vo vnútornej sfére tej-ktorej osoby. Z uvedeného dôvodu nemožno tieto dva inštitúty zlievať do jedného a ignorovať ich rozdielnosť a jedinečnosť. Zatiaľ čo nemajetková ujma je upravená v § 11 až § 16 Občianskeho zákonníka, tak skutočná ujma je upravená v § 415 a nasl. Občianskeho zákonníka. Z uvedeného je zrejmé, že nejde o totožné právne pojmy a že tieto právne pojmy nemožno chápať ako jeden právny pojem len preto, že žalobca svoj nárok označil ako náhrada škody za porušenia práva Európskej únie, ktorá má podobu náhrady nemajetkovej ujmy. Podľa žalovaného je nanajvýš nesprávne, aby či už žalobca alebo samotný súd vypočítal nemajetkovú ujmu matematickým vzorcom prostredníctvom ustanovení o mzdových nárokoch (§ 122 zákona č. 315/2001 Z. z.) a tým absolútne odignoroval rozhodnutia súdov Slovenskej republiky, ktoré predmetný spôsob výpočtu celkom jasne odmietajú. Uviedol že správnosť tohto názoru podporuje aj uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/66/2023 zo dňa 19.07.2023, v odseku 46. odôvodnenia ktorého v súvislosti s určením výšky náhrady nemajetkovej ujmy krajský súd uviedol, že náhrada nemajetkovej ujmy nie je ekvivalentom straty na zárobku, ktorú stratu na zárobku žalobca utrpel v dôsledku nesprávneho prebratia Smernice; rovnaký názor možno nájsť v odseku 26. uznesenia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/85/2023 zo dňa 06.03.2024. V nadväznosti na uvedené žalovaný v odvolaní zdôraznil, že spôsob výpočtu nemajetkovej ujmy žalobcom nemá oporu v právnom poriadku Slovenskej republiky, a teda takýto spôsob výpočtu nemajetkovej ujmy je dlhodobo neudržateľný. Zároveň takýto spôsob výpočtu nemajetkovej ujmy celkom zjavne viedol súd prvej inštancie k rozhodnutiu v rozpore so zásadou ne ultra petitem, keďže súd prvej inštancie síce rozhodol o nemajetkovej ujme, avšak výška sumy jej náhrady sa celkom zrejme odvíja od finančnej škody, ktorá v zmysle rozsudkov Súdneho dvora EÚ ani nie je škodou.

2.5 Vo vzťahu k náhrade nemajetkovej ujmy ako takej, žalovaný v bode VII. odvolania uviedol, že žalobca v žalobe tvrdí, že mu vznikla nemajetková ujma, pretože nemal dostatok času na regeneráciu fyzických a psychických síl a pretože nemal čas, ktorý by mohol tráviť so svojou rodinou (pričom svoju nemajetkovú ujmu pociťoval vždy k 10. dňu v mesiaci - k výplatnému dňu, tak ako uvádza v bode 36. žaloby a vždy len v rozsahu rozdielu odmeny za určenú a nariadenú služobnú pohotovosť), pričom absolútne ignoruje fakt, že či a v akom rozsahu pracoval nad rámec článkom 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES stanoveným 48-hodinovým týždenným pracovným časom. V uvedenej súvislosti žalovaný v odvolaní uviedol, že žalobcom uplatnenú sumu náhrady nemajetkovej ujmy 4.975,68,- Eur

považuje za zjavne neprimeranú a to aj pri porovnaní výšky náhrad priznávaným obetiam trestných činov, ktorých ujma je v porovnaní s údajnou ujmovou žalobcu neporovnateľne vyššia. Poukázal na to, že Európsky súd pre ľudské práva vyjadril v rámci svojej rozhodovacej praxe názor, podľa ktorého výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanej vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia osobnostných práv (napr. Público–Comunicacáo Social, S. A. v. Portugalsko). Aj Európsky súd pre ľudské práva v rámci svojej rozhodovacej praxe zdôrazňuje, že pri určovaní výšky náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia, alebo ktorá je priznávaná obetiam násilných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanej za telesné zranenia alebo násilné činy (napr. Italehti a Karhuvaara v. Fínsko). „Žalobca neodôvodnil výšku požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy, pretože neodôvodnil v čom údajný zásah do jeho osobnostných práv spočíval. Žalobcu v spore zaťažovalo dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať ním tvrdené skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že mu v dôsledku nesprávnej transpozície Smernice a následného prekračovania maximálneho týždenného pracovného času, stanoveného čl. 6 písm. b) Smernice, vznikla nemajetková ujma, na ktorej reparáciu je potrebné priznať žalobcovi aj náhradu v peniazoch (rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7Co/443/2016 zo dňa 25.07.2017, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 285/2018 zo dňa 15.08.2018, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 271/2018 zo dňa 19.04.2018, nález Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 424/2014 zo dňa 06.11.2014, ktorý pripúšťa neúspešnosť žaloby na ochranu osobnosti pri nízkom stupni závažnosti zásahu do osobnostných práv, keď uzatvára, že dôsledkom každého neoprávneného zásahu do práv chránených ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka je určitá ujma, pričom z hľadiska intenzity zásahu, okolností, za ktorých k nemu došlo a stupňa negatívnych dôsledkov dopadu zásahu na chránené práva sa v praxi môžu vyskytnúť ujmy, ktoré svojou povahou alebo stupňom závažnosti: a) neopodstatňujú ani nemateriálnu ani materiálnu satisfakciu, b) opodstatňujú len nemateriálnu satisfakciu, c) opodstatňujú tak nemateriálnu ako aj materiálnu satisfakciu“. V uvedenej súvislosti poukázal žalovaný v odvolaní aj na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci Konle C-302/97, kde sa uvádza, že „aj jednoznačný rozpor s právom EÚ nemusí automaticky zakladať vznik zodpovednosti pokiaľ je vnútroštátna úprava ospravedlnená napr. všeobecným záujmom“. V závere odvolania žalovaný uviedol, že podáva odvolanie aj proti druhému výroku odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnej výške, t. j. vo výške 100 %, pretože s takýmto názorom súdu prvej inštancie sa nestotožňuje a má za to, že nárok žalobcu bol nesprávne uplatnený a preto aj v prípade rozhodnutia o trovách konania ide o nesprávne právne posúdenie veci. Navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alebo aby ho alternatívne zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že odvolanie žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie považuje za nedôvodné a neopodstatnené a rozsudok súdu prvej inštancie považuje za zákonný, vecne správny a spravodlivý. Pokiaľ ide o odvolaciu námietku žalovaného, týkajúcu sa arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že v prvom rade je potrebné zdôrazniť, že za procesnú vadu nemožno považovať to, že súd prvej inštancie neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa (uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/84/2017 zo dňa 25. 10. 2017), „pričom platí, že súd nie je povinný reagovať na každý argument a tvrdenie sporových strán, rovnako tak nemusí zachádzať do všetkých detailov sporu, uvádzaných stranami sporu v priebehu konania (nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 241/07 zo dňa 18. 09. 2008)“. Ani judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany sporu bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. „Pokiaľ v tomto zmysle žalovaný tvrdí, že bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces, je potrebné uviesť, že z práva na spravodlivý súdny proces nevyplýva právo sporovej strany na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, prebral a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, resp. rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami“. V ďalšom texte vyjadrenia k odvolaniu žalovaného žalobca zotrval na svojej už skôr v konaní prezentovanej argumentácii. V závere vyjadrenia k odvolaniu žalovaného žalobca uviedol, že výšku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy tak ako mu bola priznaná I. výkonom odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie považuje vzhľadom na všetky relevantné skutkové a právne okolnosti prejednávanej veci za plne primeranú a zároveň plne zohľadňujúcu zásadu dobrých mravov; navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu

prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil a priznal mu voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedol, že má za to, že odvolanie žalovaného zo dňa 31. 12. 2024 je dôvodné, nakoľko boli naplnené odvolacie dôvody v ňom uvedené. Súd prvej inštancie neskúmal či a v akom rozsahu došlo k prekročeniu maximálneho 48-hodinového priemerného týždenného pracovného času u žalobcu, a to napriek skutočnosti že uvedené je podstatou žaloby žalobcu. Súd prvej inštancie úplne odignoroval fakt, že ide o konanie o náhradu nemajetkovej ujmy a priznal žalobcovi náhradu vecnej škody spočívajúcej v rozdielnom ohodnotení určenej a nariadenej služobnej pohotovosti, pričom žalobcovi priznal náhradu za všetky hodiny určenej služobnej pohotovosti, a teda de facto skonštatoval, že žalobca nepociťuje žiadnu ujmu počas nariadenej služobnej pohotovosti, pričom vôbec nezohľadnil skutočnosť či tieto hodiny určenej služobnej pohotovosti boli alebo neboli odpracované nad rámec limitu vyplývajúceho z článku 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES. Zdôraznil, že má za to, že všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní sú uplatnené dôvodne a uviedol, že trvá na odvolacom petíte.

5. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP) prejednal odvolanie žalovaného v rozsahu a z dôvodov daných ust. § 379 a ust. § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP (a contrario) a odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

6. Podľa § 12 ods. 6 zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore (ďalej len „Zákon o hasičskom a záchrannom zbore“), na právne vzťahy príslušníkov pri vykonávaní štátnej služby sa vzťahuje zákonník práce, len ak to výslovne ustanovuje tento zákon.

7. Podľa § 85 ods. 1 Zákona o hasičskom a záchrannom zbore, služobný čas príslušníka je časový úsek, v ktorom príslušník vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu.

8. Podľa § 85 ods. 2 Zákona o hasičskom a záchrannom zbore, služobný čas príslušníka je 40 hodín týždenne. Skrátenie týždenného služobného času príslušníka možno dohodnúť v kolektívnej zmluve vyššieho stupňa.

9. Podľa § 86 ods. 1 Zákona o hasičskom a záchrannom zbore, služobný čas príslušníkov môže byť rozvrhnutý nerovnomerne. Nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas príslušníkov je rozvrhnutý na obdobie šiestich mesiacov.

10. Podľa § 86 ods. 2 Zákona o hasičskom a záchrannom zbore, pri nerovnomernom rozvrhnutí nesmie byť dĺžka služobného času v jednotlivých služobných dňoch vyššia ako 18 hodín. Celková dĺžka vykonávania štátnej služby a na ňu bezprostredne nadväzujúcej určenej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby je najviac 24 hodín v služobnom dni.

11. Podľa § 92 ods. 1 Zákona o hasičskom a záchrannom zbore, služobný úrad určuje príslušníkovi služobnú pohotovosť v štátnej službe v mieste vykonávania štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby podľa § 86 ods. 2 v rámci rozvrhnutia služobného času.

12. Podľa § 92 ods. 2 písm. a) Zákona o hasičskom a záchrannom zbore, na zabezpečenie nevyhnutných úloh môže služobný úrad v odôvodnených prípadoch nariadiť príslušníkovi služobnú pohotovosť mimo rozvrhnutia služobného času a) v mieste vykonávania štátnej služby.

13. Podľa § 92 ods. 4 Zákona o hasičskom a záchrannom zbore, pri nariadenej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby, alebo na inom určenom mieste, musí byť vymedzený priestor na odpočinok.

14. Podľa § 103 ods. 1 Zákona o hasičskom a záchrannom zbore, príslušníkovi za podmienok ustanovených týmto zákonom patrí služobný príjem, ktorý tvoria tieto zložky: a) tarifný plat, b) príplatok za riadenie, c) príplatok za zastupovanie, d) osobný príplatok, e) hodnostný príplatok, f) plat za štátnu službu nadčas, g) príplatok za zmennosť, h) príplatok za štátnu službu v sťaženom a zdraví škodlivom prostredí a na miestach s ohrozením života a zdravia, i) odmena, j) doplatok k služobnému platu podľa § 209e.

15. Podľa § 103 ods. 2 Zákona o hasičskom a záchrannom zbore, služobný plat tvoria zložky služobného príjmu uvedené v odseku 1 písm. a) až e) a g).

16. Podľa § 103 ods. 5 Zákona o hasičskom a záchrannom zbore, príslušníkovi v rozsahu a za podmienok ustanovených týmto zákonom okrem služobného príjmu patrí peňažná náhrada za služobnú pohotovosť v štátnej službe a za pohotovosť pri zabezpečovaní opatrení pre obdobie brannej pohotovosti štátu.

17. Podľa § 116 ods. 1 Zákona o hasičskom a záchrannom zbore, ak príslušník vykonáva štátnu službu nadčas, patrí mu za každú hodinu takejto služby príslušná časť služobného platu priznaného v čase štátnej služby nadčas zvýšená o 30 %, a ak ide o deň nepretržitého odpočinku v týždni, zvýšená o 60 %.

18. Podľa § 122 ods. 1 Zákona o hasičskom a záchrannom zbore, ak je príslušníkovi podľa § 92 ods. 1 určená služobná pohotovosť, patrí mu za každú hodinu tejto pohotovosti peňažná náhrada 15 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu, a 30 % z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja.

19. Podľa § 122 ods. 2 písm. a) Zákona o hasičskom a záchrannom zbore, ak je príslušníkovi podľa § 92 ods. 2 nariadená služobná pohotovosť, patrí mu za každú hodinu tejto pohotovosti peňažná náhrada a) 50 % zo sumy, ktorou je príslušná časť jeho služobného platu, ak ide o pohotovosť vykonávanú v mieste vykonávania jeho štátnej služby, a 100 % z tejto sumy, ak ide o deň služobného pokoja.

20. Podľa § 122 ods. 3 Zákona o hasičskom a záchrannom zbore, náhrada za služobnú pohotovosť podľa odsekov 1 a 2 nepatrí za čas, v ktorom došlo počas jej trvania k vykonaniu štátnej služby; takéto vykonávanie štátnej služby je štátnou službou nadčas.

21. Podľa § 130 Zákona o hasičskom a záchrannom zbore, príslušnou časťou služobného platu na účely tohto zákona pri 40-hodinovom týždennom služobnom čase je 1/175 služobného platu. Pri inom týždennom služobnom čase sa príslušná časť služobného platu úmerne upraví.

22. Podľa § 135e ods. 1 Zákona o hasičskom a záchrannom zbore, výkonom štátnej služby sa rozumie výkon oprávnení a povinností vyplývajúcich zo služobného pomeru, činnosť vykonávaná na rozkaz alebo na pokyn nadriadeného a činnosť, ktorá je predmetom služobnej cesty.

23. Podľa § 193 Zákona o hasičskom a záchrannom zbore, na služobný pomer príslušníkov sa použijú primerane ustanovenia § 39, § 64 ods. 1 písm. a) a c), § 85 a 86, § 88 až 90, § 95, § 98 a 99, § 105, § 109 až 117, § 129 až 132, § 136 až 138, § 141 ods. 2 až 5, § 142 a 143, § 145 až 151, § 152 ods. 1, 2, ods. 4 tretej vety, ods. 5 a 7, § 152a, § 152b, § 157 ods. 1 a 2, § 166 ods. 3, § 177 a 178, § 222, § 230, § 231 ods. 4 a 232 až 240 Zákonníka práce.

24. Podľa bodu 5 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času (ďalej len „Smernica“), všetci pracovníci by mali mať primeranú dobu odpočinku. Pojem „odpočinok“ sa musí vyjadriť v jednotkách času, t. j. v dňoch, hodinách, resp. ich častiach. Pracovníkom spoločenstva sa musí poskytnúť minimálny denný, týždenný a ročný čas odpočinku a primerané prestávky v práci. V tejto súvislosti je potrebné tiež zaviesť maximálnu hranicu týždenného pracovného času

25. Podľa čl. 1 ods. 1 Smernice, táto smernica ustanovuje minimálne požiadavky na bezpečnosť a ochranu zdravia pre organizáciu pracovného času.

26. Podľa čl. 1 ods. 2 písm. a) Smernice, táto smernica sa vzťahuje na a) minimálne doby denného odpočinku, týždenného odpočinku a ročnej dovolenky, prestávky v práci a na maximálny týždenný pracovný čas.

27. Podľa čl. 1 ods. 3 Smernice, táto smernica sa vzťahuje na všetky odvetvia činností, verejné a súkromné, v zmysle článku 2 smernice 89/391/EHS bez toho, aby boli dotknuté články 14, 17, 18 a 19 tejto smernice.

28. Podľa čl. 2 ods. 1 Smernice, na účely tejto smernice platia tieto definície: „pracovný čas“ je akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo praxou.

a) týždenný pracovný čas bude obmedzený zákonmi, inými právnymi predpismi alebo správными opatreniami alebo kolektívnymi zmluvami alebo dohodami medzi sociálnymi partnermi, b) priemerný pracovný čas pre každé obdobie siedmich dní vrátane nadčasov neprekročí 48 hodín.

29. Podľa čl. 17 ods. 1 Smernice, pri zachovaní náležitého zreteľa na všeobecné zásady ochrany bezpečnosti a zdravia pracovníkov sa členské štáty môžu odchyliť od uplatňovania čl. 3 až 6, 8 a 16, keď vzhľadom na osobitnú povahu príslušných činností sa trvanie pracovného času nemeria a / alebo nie je vopred určené alebo si ho môžu určiť sami pracovníci a najmä v prípade: a) vrcholových riadiacich pracovníkov alebo iných osôb s právomocou nezávislého rozhodovania, b) rodinných pracovníkov alebo c) pracovníkov slúžiacich náboženské obrady v kostoloch a náboženských spoločenstvách.

30. Podľa čl. 17 ods. 5 prvý pododsek Smernice, v súlade s odsekom 2 tohto článku sa možno odchyliť od článku 6 a článku 16 písm. b) v prípade lekárov v odbornej príprave v súlade s ustanovenými v druhom a sedemnástom pododseku tohto odseku.

31. Po prejednaní odvolania žalovaného z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov odvolací súd uvádza, že v konaní nebolo sporné, že žalobca je príslušníkom Hasičského a záchranného zboru s miestom výkonu štátnej služby vo Zvolene. Žalobou podanou voči žalovanému sa žalobca domáhal zaplata sumy 4.975,68 Eur, a to titulom náhrady škody (uplatnenej vo forme náhrady nemajetkovej ujmy), ktorá mu mala podľa jeho tvrdení uvedených v žalobe vzniknúť v dôsledku porušovania jeho práv garantovaných normami komunitárneho práva. Procesný útok žalobcu bol založený na argumentácii o nesprávnom transponovaní čl. 2 ods. 1 a čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ER do právneho poriadku Slovenskej republiky (konkrétne do zákona č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbere), a teda procesný útok žalobcu bol založený na argumentácii o pravidelnom prekračovaní článkom 6 písm. b) Smernice stanoveného maximálneho týždenného 48 –hodinového pracovného času.

32. Súd prvej inštancie posúdil nárok žalobcu podľa ustanovení Smernice 2003/88/ES, zákona č. 315/2001 Z. z. a podľa ustanovení § 11 až 13 Občianskeho zákonníka.

33. Článok 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES ustanovuje, že priemerný pracovný čas pre každé obdobie siedmich dní, vrátane nadčasov nesmie prekročiť 48 hodín týždenne. Pracovným časom je v zmysle čl. 2 ods. 1 citovanej Smernice akýkoľvek čas, počas ktorého pracovník pracuje podľa pokynov zamestnávateľa a vykonáva svoju činnosť alebo povinnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou. Na druhej strane čas odpočinku je akýkoľvek čas, ktorý nie je pracovným časom (čl. 2 ods. 2). Podľa ustanovenia § 85 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z., služobným časom príslušníka Hasičského a záchranného zboru je časový úsek, v ktorom tento vykonáva štátnu službu a je k dispozícii služobnému úradu s tým, že služobný čas príslušníka je 40 hodín týždenne (§ 85 ods. 2 veta prvá zákona č. 315/2001 Z. z.) a v zmysle ust. § 86 ods. 1 veta prvá zákona č. 315/2001 Z. z. môže byť rozvrhnutý nerovnomerne. Nerovnomerne rozvrhnutý služobný čas príslušníkov je rozvrhnutý na obdobie šiestich mesiacov; pri nerovnomernom rozvrhnutí služobného času nesmie dĺžka služobného času v jednotlivých služobných dňoch presahovať 18 hodín; celková dĺžka vykonávania štátnej služby a na ňu bezprostredne nadväzujúcej určenej služobnej pohotovosti v mieste vykonávania štátnej služby je najviac 24 hodín v služobnom dni (§ 86 ods. 1, ods. 2 zákona č. 315/2001 Z. z.). V zmysle ustanovenia § 92 ods. 1 citovaného zákona určuje služobný úrad príslušníkovi služobnú pohotovosť v štátnej službe v mieste vykonávania štátnej služby, ktorá bezprostredne nadväzuje na vykonávanie štátnej služby podľa ustanovenia § 86 ods. 2 v rámci rozvrhnutia služobného času.

34. Vychádzajúc z obsahu ustanovení § 85 ods. 1, ods. 2, § 86 ods. 1, ods. 2 a § 92 ods. 1 zákona č. 315/2001 Z. z. je zrejmé, že zákon č. 315/2001 Z. z. oddeľuje vykonávanie štátnej služby príslušníka Hasičského a záchranného zboru v rámci služobného času a vykonávanie štátnej služby v rámci určenej služobnej pohotovosti, ktorá nadväzuje na jeho služobný čas. V oboch prípadoch ide o výkon štátnej služby, služobná pohotovosť sa však do služobného času príslušníka Hasičského a záchranného zboru nezapočítava, napriek tomu, že nejde o čas odpočinku predpokladaný Smernicou. Vnútroštátna právna

úprava obsiahnutá v zákone č. 315/2001 Z. z. v znení účinnom v posudzovanom období umožnila zamestnávateľovi žalobcu bez súhlasu žalobcu rozvrhnúť žalobcovi pracovný (služobný) čas tak, že ten presiahne maximálnu hranicu týždenného pracovného času stanovenú článkom 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES, hoci Smernica neumožňuje, aby členské štáty prijali iné vymedzenie hranice týždenného pracovného času než to ako je uvedené v čl. 6 písm. b) Smernice.

35. Aj keď okresný súd explicitne neporovnával znenie posudzovaných ustanovení zákona č. 315/2001 Z. z. pred vstupom Slovenskej republiky do Európskej únie a po jej vstupe, právne posúdenie správnosti transpozície Smernice 2003/88/ES z jeho odôvodnenia vyplýva. V uvedenej súvislosti odvolací súd uvádza, že predmetné ustanovenia boli prakticky v rovnakom znení už súčasťou zákona č. 315/2001 Z. z. v znení účinnom od 01.04.2002; po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie došlo k zmene ustanovenia § 86 ods. 1 len čo sa týka nerovnomerného rozvrhnutia služobného času tak, že z pôvodného obdobia celého roka došlo ku zmene jeho rozvrhnutia na obdobie štyroch, resp. šiestich mesiacov. Výkon služobnej pohotovosti bol rozdelený na služobnú pohotovosť, ktorá bezprostredne nadväzuje na služobný čas (§ 92 ods. 1) a na služobnú pohotovosť mimo rozvrhnutia služobného času (§ 92 ods. 2). V kontexte uvedeného má odvolací súd za to, že žalovaný v procese preberania Smernice 2003/88/ES do nášho právneho poriadku po vstupe do Európskej únie nezohľadnil skutočnosť, že služobná pohotovosť je služobným časom príslušníka Hasičského a záchranného zboru. V dôsledku uvedenej skutočnosti neobstojí argumentácia žalovaného, v rámci ktorej žalovaný tvrdil, že žiadne ustanovenie zákona č. 315/2001 Z. z. nie je v rozpore so Smernicou 2003/88/ES.

36. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal, že na prejednanie tohto sporu nebola daná právomoc súdu prvej inštancie, odvolací súd uvádza, že právomoc prejednať tento spor bola súdu prvej inštancie zverená ustanovením § 3 ods. 1 CSP, nakoľko aj spor o náhradu škody spôsobenej jednotlivcovi porušením práva Únie v dôsledku nesprávnej transpozície smernice do vnútroštátneho právneho poriadku možno subsumovať pod súkromnoprávny spor. V Slovenskej republike neexistuje iný orgán oprávnený rozhodovať o práve žalobcu na náhradu škody voči štátu pre porušenie práva Únie. Bez právneho významu je potom skutočnosť, že žalovaným v spore je štát, pretože ak je štát účastníkom občianskoprávných vzťahov, je právnickou osobou (§ 21 Občianskeho zákonníka). Zároveň nemožno neprihliadnuť aj na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie, z ktorej vyplýva, že spory o náhradu škody spôsobenej porušením práva Únie medzi jednotlivcom a štátom rozhodujú príslušné vnútroštátne súdy (pozri napr. rozhodnutie C-429/09). V uvedenej súvislosti odvolací súd uvádza, že z rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie (napr. vo veci C-456/98 vo veci Centrosteeel) vyplýva, že ak v konaní pred všeobecným súdom členského štátu (prípadne pred správnym orgánom) vyvstane potreba aplikácie smernice, súd (správny orgán) sa nemôže vyhnúť porovnaniu ustanovení smernice s ustanoveniami právneho predpisu, do ktorého bola smernica transponovaná, a to za účelom zistenia, či sa má smernica aplikovať priamo alebo nepriamo. Zároveň sa súd (správny orgán) nemá uspokojiť len s uvedením tej - ktorej smernice v prílohe slovenského transpozičného predpisu a tým považovať smernicu za správne prebratú; mal by tiež venovať pozornosť porovnaniu znenia smernice s vnútroštátnou právnou úpravou. V konkrétnej veci je tak súd nielen oprávnený ale aj povinný v rámci svojej právomoci skúmať, či zo strany žalovaného došlo k žalobcom tvrdenému porušeniu práva Únie pri preberaní Smernice 2003/88/ES do právneho poriadku Slovenskej republiky, konkrétne do ustanovení zákona č. 315/2001 Z. z., a teda skúmať, či zákon č. 315/2001 Z. z. zodpovedá cieľom článku 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES, pretože bez posúdenia uvedenej otázky by nebolo možné prejednávanú vec rozhodnúť. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný v odvolaní nedôvodne namietal chýbajúcu právomoc súdu prvej inštancie posudzovať súlad zákona č. 315/2001 Z. z. so Smernicou 2003/88/ES.

37. Po prejednaní odvolania žalovaného odvolací súd uvádza, že okresný súd správne definoval všeobecné podmienky na úspešné uplatnenie práva v súvislosti s porušením práva Únie, pričom v zmysle judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, členský štát zodpovedá jednotlivcovi za škodu spôsobenú porušením práva Únie ak (a) porušená norma práva Únie priznáva jednotlivcom právo alebo zakladá povinnosti pre členský štát; (b) porušenie práva Únie je dostatočne závažné a (c) medzi porušením práva Únie členským štátom a vznikom škody jednotlivca existuje príčinná súvislosť, pričom o výške náhrady škody rozhoduje vždy vnútroštátny súd.

38. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal, že v danom prípade neboli splnené kumulatívne stanovené všeobecné podmienky nevyhnutné na úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody za porušovanie práva Únie (vyplývajúce z judikatúry Súdneho dvora EÚ), odvolací súd poukazuje na to, že žalobca

v konaní tvrdil a predloženými listinnými dôkazmi preukazoval, že v žalovanom období (od apríla 2021 do februára 2024 vrátane) súhrn jeho týždenného pracovného času pravidelne presahoval 48 hodín týždenne a že v žalovanom období odpracoval v rámci služobnej pohotovosti celkom 2.098,35 hodín; pri stanovení rozsahu odpracovaných hodín služobnej pohotovosti vychádzal žalobca z výpisov z dochádzkového systému SAP a z výplatných pások, pričom tam uvedené skutočnosti premietol do tabuliek súvisiacich s vyčíslením nemajetkovej ujmy. Súd prvej inštancie v odsekoch 10. až 10.2 odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku vysvetlil prečo a z akých dôvodov považuje splnenie týchto podmienok v danom prípade za naplnené, čo žalovaným relevantným spôsobom v odvolaní nespochybnil.

39. V nadväznosti na uvedené odvolací súd uvádza, že článok 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES priznáva pracovníkom právo na priemerný týždenný pracovný čas vrátane nadčasov v rozsahu 48 hodín. Ustanovenie článku 6 písm. b) Smernice má v zmysle judikatúry Súdneho dvora EÚ priamy účinok, pričom priznáva jednotlivcom práva, ktoré môžu priamo uplatniť v konaní pred vnútroštátnymi súdmi. Uvedené ustanovenie Smernice (čl. 6 písm. b/) nebolo do právneho poriadku Slovenskej republiky, konkrétne do zákona č. 315/2001 Z. z. v znení účinnom v žalovanom období prebraté správne, keďže právny poriadok Slovenskej republiky bez ďalšieho umožňoval, aby priemerný pracovný (služobný) čas žalobcu vrátane nadčasov presiahol 48 hodín. Účelom čl. 6 písm. b) Smernice 2003/88/ES (t. j. účelom stanovenia maximálneho týždenného pracovného času) je zabezpečenie potreby odpočinku, aby pracovník v dôsledku vyčerpania alebo iného nepravidelného rozvrhnutia práce nespôsobil úraz sebe, ani spolupracovníkom a ani iným osobám a zároveň, aby si krátkodobo alebo dlhodobo nepoškodil zdravie. Pokiaľ žalobca reálne odpracoval (odslúžil) viac ako mal v zmysle čl. 6 písm. b) Smernice, prichádzal o čas, ktorý by mohol venovať svojej rodine, priateľom, záľubám, fyzickej a psychickej regenerácii.

40. Po prejednaní odvolania žalovaného odvolací súd ďalej uvádza, že súd prvej inštancie správne na prejednávany spor analogicky aplikoval ustanovenia § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka, týkajúce sa nároku na náhradu nemajetkovej ujmy priznávanej fyzickým osobám v prípade zásahu do ich osobnostných práv, nakoľko vnútroštátny právny poriadok neobsahuje ustanovenia, podľa ktorých by bolo možné vec priamo posúdiť (t. j. neobsahuje ustanovenia upravujúce náhradu škody vzniknutej jednotlivcovi v dôsledku porušenia práva Únie). Nemožno sa preto stotožniť s argumentáciou žalovaného, že súd prvej inštancie nebral na zreteľ rozdiel medzi inštitútom práva na náhradu škody a práva na náhradu nemajetkovej ujmy a že tieto dva právne inštitúty bezdôvodne a neopodstatnene zliat do jedného. V uvedenej súvislosti odvolací uvádza, že z hľadiska podstaty uplatneného nároku (náhrada škody vzniknutej z dôvodu porušenia práva Únie, uplatnená analogicky vo forme náhrady nemajetkovej ujmy pre absenciu právnej úpravy práva na náhradu škody vzniknutej v dôsledku porušenia práva Únie v našom právnom poriadku) je irelevantné akým spôsobom dospel žalobca k vyčísleniu (výške) požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy, keď dôvodom ním uskutočneného výpočtu bolo len odôvodnenie požadovanej výšky náhrady nemajetkovej ujmy a možnosť posúdenia výšky požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy z hľadiska jej primeranosti. Žalobca v prejednávanej veci (obdobne ako iní žalobcovia v právne totožných a skutkovo obdobných veciach) mohol požadovať náhradu nemajetkovej ujmy aj bez akýchkoľvek výpočtov. Ak však žalobca zvolil spôsob určenia výšky požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy spôsobom ako sa v zmysle zákona č. 315/2001 Z. z. určuje jeho mzda, automaticky to neznamená, že si uplatnil nárok na doplatok mzdy (mzdový nárok) ale to, že výšku požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy čo do právneho základu nároku spôsobom uvedeným v žalobe odôvodnil. Pokiaľ ide o výšku sumy priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, súd prvej inštancie v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku vysvetlil, z akého dôvodu považoval žalobcovi priznaný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za dôvodný. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal, že žalobcom uplatnenú a súdom prvej inštancie žalobcovi priznanú náhradu nemajetkovej ujmy v sume 4.975,68 Eur považuje za zjavne neprimeranú, a to aj pri porovnaní s výškou náhrad priznávaných obetiam trestných činov, odvolací súd poukazuje na závery vyplývajúce z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. augusta 2024 sp. zn. 7Cdo/103/2023, publikovaného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod publikačným číslom R 69/2024, podľa ktorých pri určovaní výšky náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 13 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka nie je dôvodné túto náhradu obmedziť najvyšším prípustným odškodnením podľa zákona o obetiach trestných činov (zákon č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi resp. zákon č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov). Uvedené závery oprel najvyšší súd aj o konštatovanie, že právna úprava nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, vyplývajúceho z § 17 ods. 2

zákona č. 514/2003 Z. z., má v našom právnom poriadku výnimočné postavenie, čo odôvodňuje odlišná povaha právnych vzťahov, ktoré sú základom tohto nároku. Zároveň ide o jediný nárok, ktorého maximálna výška je určená priamo v zákone (§ 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z.). Naproti tomu právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, vyplývajúce z § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, je takým právom súkromnoprávnej povahy, ktoré nemá priamu oporu v Ústave. Uvedené úvahy najvyšší súd uzavrel konštatovaním, že z hmotnoprávneho ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka de lege lata nevyplýva povinnosť posudzovať výšku priznanej náhrady nemajetkovej ujmy podľa zákonnej úpravy o odškodňovaní obetí trestných činov, pričom táto povinnosť nevyplýva ani z ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu. V nadväznosti na uvedené odvolací súd uvádza, že vyššie uvedené závery vyplývajúce z citovaného rozhodnutia najvyššieho súdu sú aplikovateľné aj v prejednáwanej veci. Nárok uplatnený žalobcom, žalobca analogicky opiera o ustanovenia, týkajúce sa ochrany osobnosti (§ 11 - § 13 Občianskeho zákonníka). Žalobca si teda svoj nárok neuplatňuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom podľa zákona č. 514/2003 Z. z.; absentujúca alebo nesprávna transpozícia Smernice do noriem vnútroštátneho práva je výsledkom zákonodarného a legislatívneho procesu, ktorý je z pôsobnosti zákona č. 514/2003 Z. z. vylúčený.

41. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a ods. 2 CSP potvrdil konštatujúc, že súdom prvej inštancie priznaná suma náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 4.975,68 Eur korešponduje so sumami priznaných náhrad nemajetkovej ujmy v skutkovo a právne obdobných veciach napr.

- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 12C/55/2023, právoplatný v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici spisová značka 11Co/35/2024, priznaná suma 3.779,64 Eur;
- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 12C/53/2023, právoplatný v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici spisová značka 13Co/32/2024, priznaná suma 7.075,72 Eur;
- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 12C/65/2023, právoplatný v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici spisová značka 15Co/40/2024, priznaná suma 4.801,88 Eur;
- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 11C/53/2023, právoplatný v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici spisová značka 17Co/52/2024, priznaná suma 7.149,19 Eur;
- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 11C/54/2023, právoplatný v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici spisová značka 13Co/42/2024, priznaná suma 7.329,25 Eur;
- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 11C/55/2023, právoplatný v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici spisová značka 17Co/41/2024, priznaná suma 5.020,14 Eur;
- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 11C/63/2023, právoplatný v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici spisová značka 15Co/49/2024, priznaná suma 6.363,04 Eur;
- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 11C/65/2023, právoplatný v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici spisová značka 11Co/37/2024, priznaná suma 5.399,54 Eur;
- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 11C/66/2023, právoplatný v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici spisová značka 13Co/52/2024, priznaná suma 7.058,71 Eur;
- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 10C/52/2023, právoplatný v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici spisová značka 17Co/58/2024, priznaná suma 5.792,20 Eur;
- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 10C/53/2023, právoplatný v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici spisová značka 13Co/60/2024, priznaná suma 6.029,07 Eur;
- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 10C/54/2023, právoplatný v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici spisová značka 17Co/40/2024, priznaná suma 5.551,89 Eur;
- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 10C/55/2023, právoplatný v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici spisová značka 17Co/36/2024, priznaná suma 5.917,41 Eur;
- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 10C/64/2023, právoplatný v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici spisová značka 15Co/37/2024, priznaná suma 5.727,91 Eur;
- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 10C/65/2023, právoplatný v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici spisová značka 11Co/31/2024, priznaná suma 7.888,24 Eur;
- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 10C/66/2023, právoplatný v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici spisová značka 14Co/22/2024, priznaná suma 6.377,72 Eur;
- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 10C/15/2024, právoplatný v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici spisová značka 14Co/74/2024, priznaná suma 5.704,59 Eur;
- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 10C/16/2024, právoplatný v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici spisová značka 13Co/107/2024, priznaná suma 5.671,83 Eur;
- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 13C/48/2023, právoplatný v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici spisová značka 13Co/36/2024, priznaná suma 5.601,77 Eur;

- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 13C/49/2023, právoplatný v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici spisová značka 13Co/39/2024, priznaná suma 5.652,93 Eur;
- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 13C/59/2023, právoplatný v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici spisová značka 14Co/27/2024, priznaná suma 4.247,86 Eur;
- rozsudok Okresného súdu Lučenec sp. zn. 13C/61/2023, právoplatný v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/43/2024, priznaná suma 6.025,20 Eur, čo v priemere predstavuje sumu 5.916,62 Eur. Uvedenú sumu súd prvej inštancie priznanou sumou náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 4.975,68 Eur v tomto prípade (spore) neprekročil, jeho rozhodnutie teda v zmysle nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 19/16 zo dňa 15. júna 2016 nemožno považovať za vybočujúce z rozhodovacej praxe všeobecných súdov v obdobných veciach.

42. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a ust. § 262 ods. 2 CSP tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, a teda žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

43. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.